

Обмін кращими практиками кризового менеджменту між громадами України та країн ЄС

З 12 березня 2020 року Україна долучилася до світової спільноти на карантині. Пандемія вимагає від усіх змінити звичний стиль життя і адаптуватися до нового, такого стилю життя, де охорона здоров'я – це пріоритет №1. Адаптація як така була і залишається нелегкою, особливо для місцевих органів влади, які безпосередньо взаємодіють із громадянами. Професіонали в усьому світі активно обмінюються досвідом і намагаються знайти найкращі та найбільш доцільні підходи для захисту населення від COVID-19.

У відповідь на цей виклик Програма «U-LEAD з Європою» розпочала серію вебінарів, аби поєднати представників українських органів місцевого самоврядування із їх колегами з країн ЄС для обміну кращими практиками управління кризовими ситуаціями.

Перший такий вебінар відбувся 10 квітня 2020 року і зібрав 51 учасника з України. Відкрив серію вебінарів Владімір Пребіліч, мер муніципалітету Кочев'є, Словенія, який має досвід із протистояння кризі COVID-19. У найбільшому за розмірами муніципалітеті Словенії, Кочев'є, обрали підхід масового тестування. «Наша стратегія полягала в тому, щоб протестувати якомога більше людей на самому початку пандемії, щоб розірвати ланцюг зараження. Із 500 протестованих людей ми виявили трьох інфікованих, а інших 100 людей посадили на карантин», - сказав міський голова.

Деякі заходи боротьби є спільними для муніципалітетів в різних точках світу. Зокрема, це – створення умов для соціального забезпечення, забезпечення охорони здоров'я для більшості населення, підтримання правопорядку, координації всіх видів діяльності та підтримки місцевого підприємництва. Аби впровадити всі ці заходи, муніципалітет Кочев'є розпочав інформаційну кампанію з гарячою лінією для консультування населення та місцевих підприємців щодо карантинних заходів, дублюючи інформацію на офіційному вебсайті та профілях в соціальних медіа, також муніципалітет створив штаб цивільного захисту за участю пожежників, добровольців Червоного Хреста та інших людських ресурсів.

Хоча координація не була такою бездоганною, особливо коли мова йшла про узгодження дій центральної та місцевої влади. Як приклад, пан Пребіліч навів ситуацію, коли центральний уряд зобов'язав громадян носити маски в громадських місцях, але вони були або ж занадто дорогими, або взагалі відсутніми. Тож, муніципалітет Кочев'є звернувся до місцевих підприємців щодо виготовлення масок за фіксованою ціною і часткового компенсування інших витрат за рахунок місцевої влади. Пізніше муніципалітет уклав аналогічну угоду з місцевим хімічним заводом з виробництва засобів для дезінфекції.

І хоча муніципалітет Кочев'є почав отримувати необхідне обладнання задовго до появи пандемії і організував доставки продуктів харчування для найбільш вразливих груп населення, Володимир Пребіліч вважає, що вони могли б краще підготуватися до кризи та краще використати наявні ресурси.

Розповідаючи про український підхід до подолання кризи, Тарас Шаправський, заступник міського голови міста Буча, сказав, що їхній муніципалітет пішов схожим до Кочев'є шляхом. А саме: організував інформаційну кампанію, забезпечив лікарів засобами захисту і розпочав доставку продуктів харчування для вразливих груп населення. Крім того, влада Бучі ініціювала кілька благодійних акцій, заохочуючи населення бути на зв'язку одне з одним, що, наприклад, допомогло у підвезенні медиків до роботи за відсутності міжміського громадського сполучення. До того ж, один із місцевих підприємців безкоштовно надав місту санітарні засоби.

На початку дискусії українські учасники були зацікавлені в питаннях бюджету. Богдан Кирлик запитав, чи стикаються у Кочев'є із проблемою покриття комунальних послуг та чи є борги за несплату. Пан Пребіліч погодився, що це питання дійсно вагоме у час кризи, і зазначив, що це

особливо важливо для підприємців, які були змушені призупинити свою діяльність. Муніципалітет Кочев'є підрахував, скільки коштуватиме сплата комунальних послуг на період карантину, і вийшов на суму близько 40 000 євро. Тож місцева влада зібрала підприємців, аби спільно вирішити, яким чином найкраще витратити ці кошти: щоб муніципалітет повністю оплатив комунальні послуги, або ж використав ці гроші пізніше як інвестиції в покращення бізнес-клімату. Спільно вирішили віддати більшість грошей на інвестиції, оскільки бізнес вважає за краще працювати і заробляти самостійно, а не просто отримувати гроші від муніципалітету. Однак, аби пережити кризу, підприємці отримали знижку на оплату комунальних послуг, зокрема, підприємства, які не працювали цілий місяць, отримують знижку у 70%, а підприємства, які працювали – 30%. Крім того, словенський муніципалітет створив спеціальний рахунок COVID-19, аби тримати на ньому ці кошти і використати їх як інвестиції в найважливішому етапі – поверненні до роботи після кризи.

В рамках дискусії було обговорене питання доцільності масової дезінфекції громадських місць. Так, в Кочев'є закрили парки і контролювали пересування людей, але на відміну від України, не проводили масової дезінфекції громадських місць, оскільки вважали це неефективним, адже місця занадто швидко забруднюються. Однак в муніципалітеті розглядали питання дезінфекції багатоповерхівок. Мешканці цих будівель є їх співвласниками, як в ОСББ, тому муніципалітет заморозив і субсидував ціну на засоби санітарної обробки. Це дозволило мешканцям самостійно продезінфікувати будівлі. «Найкраще – якомога більше залучати людей. Якщо вони беруть участь у прийнятті рішень, вони більше цінують співпрацю», - підкреслив Володимир.

Що стосується підтримки безробітних, пан Пребіліч згадав про особливий закон у Словенії, який гарантує те, що працівники отримують 70% своєї заробітної плати від держави, коли компанія змушена закритися або припинити свою діяльність. Міський голова Кочев'є згадав урок із кризи 2008 року – державі вигідніше підтримувати людей, які повинні тимчасово залишатися вдома, оскільки вони матимуть робоче місце після закінчення кризи, на відміну від створення нових робочих місць, що є набагато складнішим. Словенія виділила 1,5 млрд євро на підтримку тих, хто втратив роботу в умовах кризи.

Наступний вебінар відбудеться 17 квітня, йтиметься про щоденне управління муніципалітетом.